# ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 20ής Σεπτεμβρίου 1994 *

Στην υπόθεση C-249/92,

**Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,** εκπροσωπούμενη από τον Eugenio de March, νομικό σύμβουλο, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Γεώργιο Κρεμλή, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

**Ιταλικής Δημοκρατίας,** εκπροσωπούμενης από τον καθηγητή Luigi Ferrari Bravo, προϊστάμενο της υπηρεσίας διπλωματικών διαφορών του Υπουργείου Εξωτερικών, επικουρούμενο από τον Pier Giorgio Ferri, avvocato dello Stato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την πρεσβεία της Ιταλίας, 5, rue Marie-Adelaïde,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, απαιτώντας προηγούμενη έγκριση για κάθε εισαγωγή φυτών ευπαθών στη βακτηριώδη φλόγωση (Erwinia amylovora), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

— από το άρθρο 11 της οδηγίας 77/93/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1976, περί των μέτρων προστασίας κατά της εισαγωγής στα κράτη μέλη οργανισμών επιβλαβών για τα φυτά ή τα φυτικά προϊόντα (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/017, σ. 3), όπως τροποποιήθηκε με τις οδηγίες 88/572/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 1988 (ΕΕ L 313, σ. 39), και 89/439/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1989 (ΕΕ L 212, σ. 106),

— και από το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 234/68 του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 1968, περί ιδρύσεως κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των ζώντων φυτών και των προϊόντων της ανθοκομίας (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/003, σ. 27),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους G. F. Mancini, πρόεδρο τμήματος, προεδρεύοντα, M. Díez de Velasco και D. A. O. Edward, προέδρους τμήματος, K. N. Κακούρη, R. Joliet, F. A. Schockweiler, G. C. Rodríguez Iglesias, P. J. G. Kapteyn και J. L. Murray (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: C. O. Lenz
γραμματέας: L. Hewlett, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 6ης Ιουλίου 1993,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 28ης Σεπτεμβρίου 1993,

εκδίδει την ακόλουθη

## Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στο Δικαστήριο στις 27 Μαΐου 1992, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή με την οποία ζητεί να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, απαιτώντας προηγούμενη έγκριση για κάθε εισαγωγή φυτών ευπαθών στη βακτηριώδη φλόγωση (Erwinia amylovora), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει

— από το άρθρο 11 της οδηγίας 77/93/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1976, περί των μέτρων προστασίας κατά της εισαγωγής στα κράτη μέλη οργανισμών επιβλαβών για τα φυτά ή τα φυτικά προϊόντα (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/017, σ. 3), όπως τροποποιήθηκε με τις οδηγίες 88/572/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 1988 (ΕΕ L 313, σ. 39), και 89/439/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1989 (ΕΕ L 212, σ. 106),

— και από το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 234/68 του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 1968, περί ιδρύσεως κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των ζώντων φυτών και των προϊόντων της ανθοκομίας (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/003, σ. 27).

2 Η Ιταλική Δημοκρατία έθεσε σε εφαρμογή δύο μέτρα προκειμένου να αποτραπεί η εξάπλωση στο έδαφός της της Erwinia amylovora, βακτηριδίου το οποίο κοινώς αποκαλείται βακτηριώδης φλόγωση και το οποίο καταστρέφει ορισμένα είδη φυτών. Το πρώτο μέτρο συνίσταται στην απαγόρευση, μεταξύ της 16ης Απριλίου και της 31ης Οκτωβρίου κάθε έτους (περίοδος κατά την οποία ευνοείται η εξάπλωση του βακτηριδίου), της εισαγωγής των ευπαθών ειδών, όπως το επιτρέπει το παράρτημα ΙΙΙ, μέρος Β, περίπτωση 10, της οδηγίας, ως έχει η διατύπωσή του στην οδηγία 84/378/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1984 (ΕΕ L 207, σ. 1). Το δεύτερο μέτρο, κατά του οποίου βάλλει η παρούσα προσφυγή, συνίσταται στην προηγούμενη έγκριση της εισαγωγής των ειδών αυτών κατά την υπόλοιπη διάρκεια του έτους.

3 Το δεύτερο αυτό μέτρο προκύπτει από το άρθρο 9, σε συνδυασμό με το παράρτημα ΙΙΙ, περίπτωση 17, της υπουργικής αποφάσεως της 5ης Φεβρουαρίου 1991, περί των φυτοϋγειονομικών κανόνων που αφορούν τις εισαγωγές, τις εξαγωγές και τη διαμετακόμιση φυτών και φυτικών προϊόντων (GURI, supplemento ordinario στο τεύχος 43 της 20. 2. 1991).

4 Η διάταξη αυτή έχει ως εξής:

«Κατά την περίοδο κατά την οποία επιτρέπεται η εισαγωγή, τα φυτά που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙΙ, περίπτωση 17, καταγωγής κοινοτικών χωρών, επιτρέπεται να εισάγονται κατόπιν αιτήσεως και αφού παρασχεθεί προηγουμένως έγκριση από τον Υπουργό Γεωργίας και Δασών, ο οποίος μπορεί να ορίσει ειδικά φυτοϋγειονομικά μέτρα προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος εισαγωγής και εξαπλώσεως της Erwinia amylovora.»

5 Η αίτηση για τη χορήγηση εγκρίσεως πρέπει επομένως να υποβάλλεται στο ιταλικό Υπουργείο Γεωργίας και Δασών πριν εισαχθούν τα φυτά στην Ιταλία.

Βάσει πληροφοριών που παρασχέθηκαν από ιδιώτες στην Επιτροπή και τις οποίες δεν διέψευσε η Ιταλική Δημοκρατία, η προθεσμία για τη χορήγηση των εγκρίσεων μπορεί να φθάσει ή και μάλιστα να υπερβεί τους τεσσερισήμισι μήνες. Καθόν χρόνο δεν έχει χορηγηθεί η έγκριση, τα προϊόντα δεν μπορούν να εισαχθούν.

6 Στην περίπτωση 17 του παραρτήματος III, στην οποία αναφέρεται η προαναφερθείσα εθνική διάταξη, απαριθμούνται τα είδη που είναι ευπαθή στην βακτηριώδη φλόγωση και τα οποία υπόκεινται στα μέτρα προστασίας. Δεν αμφισβητείται ότι αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας αποτελούν τα μέτρα που αφορούν ακριβώς αυτά τα φυτά.

7 Τα φυτά αυτά είναι τα ακόλουθα:

«Chaenomeles Lindl., Cydonia Mill., Malus Mill., Pyracantha M. J. Roem, Pyrus L., Sorbus L., άλλα πλην Sorbus intermedia L. και Stranvaesia Lindl., με εξαίρεση τους καρπούς και τους σπόρους.»

8 Τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη προκειμένου να αποφευχθεί η εισαγωγή και η εξάπλωση της βακτηριώδους φλογώσεως εντός της Κοινότητας εναρμονίστηκαν με την οδηγία, όπως είχε τροποποιηθεί κατά την ημερομηνία ενάρξεως της πριν από την άσκηση της προσφυγής διαδικασίας (αποστολή του εγγράφου οχλήσεως στις 20 Μαρτίου 1990) ιδίως με τις προαναφερθείσες οδηγίες 88/572 και 89/439 του Συμβουλίου.

9 Κατά την οδηγία, το κράτος μέλος καταγωγής πρέπει να υποβάλει εντός του εδάφους του τα φυτά σε λεπτομερή εξέταση προκειμένου να ανιχνευθεί η ύπαρξη ενδεχομένων επιβλαβών οργανισμών (άρθρο 6). Αν το φυτό είναι υγιές, το εν λόγω κράτος μέλος οφείλει να χορηγήσει στον ενδιαφερόμενο επιχειρη-

ματία πιστοποιητικό με το οποίο να βεβαιώνεται η καλή κατάσταση του προϊόντος και ότι το προϊόν προέρχεται από μη μολυσμένη περιοχή (παράρτημα IV, στοιχείο Α, περίπτωση 15, δεξιά στήλη). Μόνον τα φυτά για τα οποία έχει χορηγηθεί το πιστοποιητικό μπορούν να εξάγονται προς άλλο κράτος μέλος (άρθρο 7, παράγραφος 2).

10 Εξάλλου, η οδηγία επιτρέπει ή υποχρεώνει, ανάλογα με την περίπτωση, τα κράτη μέλη προορισμού να λαμβάνουν ορισμένα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται η προστασία των φυτών στο έδαφός τους. Έτσι, προβλέπει ότι τα εν λόγω κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν ελέγχους προκειμένου να διαπιστωθεί αν τα προϊόντα υποβλήθηκαν πράγματι στον απαιτούμενο έλεγχο εντός του κράτους μέλους καταγωγής.

11 Τα μέτρα αυτά ρυθμίζονται στο άρθρο 11 της οδηγίας, όπως τροποποιήθηκε με τις προαναφερθείσες οδηγίες 88/572 και 89/439, ως εξής:

«1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3, τα κράτη μέλη δύνανται να ορίζουν ότι τόσο τα φυτά, τα φυτικά προϊόντα και τα άλλα αντικείμενα, όσο και η συσκευασία τους και τα οχήματα που εξασφαλίζουν τη μεταφορά τους, σε περίπτωση εισαγωγής τους στο έδαφός τους, προερχόμενα από ένα άλλο κράτος μέλος, αποτελούν αντικείμενο ελέγχου σχετικά με την τήρηση των απαγορεύσεων και περιορισμών που προβλέπονται στα άρθρα 3, 4 και 5. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε αυτά τα φυτά, τα φυτικά προϊόντα και τα λοιπά αντικείμενα, εφόσον η εισαγωγή τους δεν απαγορεύεται κατά τους όρους των άρθρων 3, 4 ή 5, να μην υπόκεινται σε απαγορεύσεις ή περιορισμούς σχετικά με τα φυτοϋγειονομικά μέτρα παρά μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) δεν προσκομίζονται τα πιστοποιητικά·

β) (καταργήθηκε)

γ) τα φυτά, φυτικά προϊόντα ή τα άλλα αντικείμενα δεν παρουσιάζονται σύμφωνα με τον προκαθορισμένο τρόπο στον επίσημο έλεγχο που είναι αποδεκτός σύμφωνα με την παράγραφο 3·

(...)

2) Δεν απαιτούν καμία συμπληρωματική δήλωση όσον αφορά τα πιστοποιητικά που αναφέρονται στα άρθρα 4, 5, 7, 8 ή 9.

(...)

3) Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν, πέραν των μέτρων που επιτρέπονται δυνάμει της παραγράφου 1, δεύτερη περίοδος, επίσημους συστηματικούς ελέγχους που αναφέρονται στην τήρηση των διατάξεων που θεσπίστηκαν κατά τα άρθρα 3 και 5, μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) αν υπάρχει σοβαρή ένδειξη περί του ότι δεν έχει τηρηθεί μια από τις διατάξεις αυτές·

β) αν τα φυτά που αναφέρονται ανωτέρω κατάγονται από τρίτη χώρα και κατά το μέτρο που ο προβλεπόμενος στο άρθρο 12, παράγραφος 1, περίπτωση α', έλεγχος δεν έγινε ήδη σε άλλο κράτος μέλος.

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, οι επίσημοι φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι, συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων αναγνωρίσεως, δεν πραγματοποιούνται παρά περιστασιακά με δειγματοληψία. Θεωρούνται ως περιστασιακοί, αν δεν πραγματοποιούνται σε τμήμα ανώτερο του ενός τρίτου των εισαγωγών

προελεύσεως δεδομένου κράτους μέλους και αν κατανέμονται διαχρονικά κατά τον δυνατό αρμονικότερο τρόπο και στο σύνολο των προϊόντων. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι έλεγχοι στα σύνορα θα μειωθούν σταδιακά, εκτός από τις περιπτώσεις που προσδιορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 16. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται είτε στον τόπο προορισμού των φυτών, φυτικών προϊόντων ή άλλων αντικειμένων, είτε σε άλλο τόπο που έχει καθοριστεί, αλλά πάντοτε υπό την προϋπόθεση ότι διαταράσσεται όσο το δυνατόν λιγότερο η διαδρομή που προβλέπεται για τη διοχέτευση των φυτών, φυτικών προϊόντων ή άλλων αντικειμένων.»

**Επί του συμβιβαστού της ιταλικής ρυθμίσεως με την οδηγία**

12 Η Επιτροπή προβάλλει ότι η ιταλική ρύθμιση αντίκειται προς το άρθρο 11 της οδηγίας, καθόσον, σε αντίθεση προς ό, τι επιτρέπει η διάταξη αυτή, η εν λόγω ρύθμιση εξαρτά από προηγούμενη έγκριση την εισαγωγή στο ιταλικό έδαφος φυτών προελεύσεως άλλων κρατών μελών και καθόσον η τήρηση της υποχρεώσεως αυτής επιβάλλεται συστηματικά ως προς όλα τα οικεία προϊόντα, ενώ η οδηγία περιορίζει σε συγκεκριμένες περιπτώσεις τους ελέγχους που μπορούν να διενεργούνται στο κράτος μέλος προορισμού. Η προσφυγή βάλλει κατά της προϋποθέσεως, αυτής καθαυτής, περί προηγουμένης και συστηματικής εγκρίσεως και όχι κατά της καθυστερήσεως με την οποία η αρμόδια διοίκηση απαντά σε ορισμένες αιτήσεις για τη χορήγηση εγκρίσεως.

13 Η Ιταλική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι ο μηχανισμός της χορηγήσεως προηγουμένης εγκρίσεως είναι νόμιμος, δεδομένου, πρώτον, ότι καθιστά δυνατόν τον έλεγχο της τηρήσεως, εκ μέρους των επιχειρηματιών, των ουσιαστικών προϋποθέσεων που θέτει η οδηγία και, δεύτερον, ότι η ευχέρεια ελέγχου των φυτών που εισάγονται στο εθνικό έδαφος προβλέπεται από το άρθρο 11 της οδηγίας αυτής.

14 Συναφώς, πρέπει να τονιστεί ότι η οδηγία αποσκοπεί στην προοδευτική κατάργηση των εμποδίων στο ενδοκοινοτικό εμπόριο που αφορούν τα φυτά, με παράλληλη αναδιοργάνωση της φυτοϋγειονομικής επιβλέψεως η οποία μπορεί να πραγματοποιείται στα οικεία κράτη μέλη (έβδομη αιτιολογική σκέψη του προοιμίου).

15 Προς τον σκοπό αυτόν, η οδηγία προβλέπει ότι ο έλεγχος των φυτών πρέπει να πραγματοποιείται στο κράτος προελεύσεως και καθορίζει τους ελέγχους που μπορούν να πραγματοποιούνται στο κράτος προορισμού, καθώς και τις περιστάσεις υπό τις οποίες μπορούν να διενεργούνται οι έλεγχοι αυτοί (βλ. ανωτέρω σκέψεις 8 έως 11).

16 Οι προβλεπόμενοι από την παράγραφο 1 σε συνδυασμό με την παράγραφο 3 του άρθρου 11 της οδηγίας έλεγχοι και περιστάσεις είναι περιορισμένοι. Η παράγραφος 1 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν ότι τα φυτά αποτελούν αντικείμενο ελέγχου σχετικά με την τήρηση των απαιτήσεων της οδηγίας στην περίπτωση κατά την οποία εισάγονται στο έδαφός τους από άλλο κράτος μέλος. Η παράγραφος 3 ορίζει ιδίως ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι έλεγχοι στα σύνορα θα μειωθούν σταδιακά, προκειμένου να πραγματοποιούνται μόνον στον τόπο προορισμού των φυτών ή σε άλλο τόπο που συνεπάγεται, για τη διοχέτευση των προϊόντων, μικρότερη διατάραξη. Από τις δυο αυτές παραγράφους προκύπτει ότι οι έλεγχοι που επιτρέπονται από την οδηγία μπορούν, το νωρίτερο, να πραγματοποιούνται κατά το χρονικό σημείο της εισαγωγής των φυτών στο κράτος προορισμού, δηλαδή στα σύνορα.

17 Η προϋπόθεση εγκρίσεως του Υπουργού Γεωργίας και Δασών πριν από την εισαγωγή στο ιταλικό έδαφος φυτών προελεύσεως άλλων κρατών μελών δεν περιλαμβάνεται στα μέτρα προστασίας που μπορεί να λάβει το κράτος μέλος προορισμού σύμφωνα με το γράμμα της οδηγίας.

18 Η Ιταλική Κυβέρνηση αντιτείνει ότι η οδηγία περιέχει ουσιαστικές προϋποθέσεις για την προστασία των φυτών, αλλά δεν θεσπίζει κανένα μηχανισμό που να καθιστά δυνατό τον έλεχο τηρήσεως των προϋποθέσεων αυτών. Εναπόκειται στα κράτη μέλη να προβλέπουν τα μέτρα ελέγχου που θεωρούν προς τούτο αναγκαία.

19 Η αντίρρηση αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή.

20 Αφενός, ο σκοπός της οδηγίας συνίσταται στην εξάλειψη των εμποδίων στις συναλλαγές με παράλληλη αναδιοργάνωση της φυτοϋγειονομικής επιβλέψεως εντός της Κοινότητας. Αφετέρου, προς πραγματοποίηση αυτού του σκοπού θεσπίζεται ένα σύστημα κατά το οποίο το κράτος μέλος καταγωγής ελέγχει αν τα προϊόντα έχουν τις απαιτούμενες ιδιότητες από υγειονομικής απόψεως, ενώ τα μέτρα που επιτρέπονται στο κράτος προορισμού είναι αυστηρώς περιορισμένα. Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι η οδηγία αποσκοπεί στην εναρμόνιση του συνόλου των μέτρων ελέγχου που αφορούν τα φυτά και, κατά συνέπεια, δεν εναπόκειται πλέον στα κράτη μέλη να ορίζουν μονομερώς επί εθνικού επιπέδου τέτοιου είδους μέτρα (βλ., με το ίδιο πνεύμα, την απόφαση της 14ης Ιουνίου 1988, 29/87, Dansk Denkavit, Συλλογή 1988, σ. 2965, σκέψη 16).

21 Πρέπει ακόμη να τονιστεί ότι το άρθρο 11, παράγραφος 3, της οδηγίας ορίζει, αφενός, ότι οι συστηματικοί έλεγχοι μπορούν να πραγματοποιούνται μόνον αν υφίσταται σοβαρή ένδειξη για τη μη τήρηση της οδηγίας ή αν τα φυτά κατάγονται από τρίτη χώρα και, αφετέρου, ότι σε όλες τις άλλες περιπτώσεις οι έλεγχοι πραγματοποιούνται μόνο περιστασιακά με δειγματοληψία. Οι έλεγχοι θεωρούνται ως περιστασιακοί όταν πραγματοποιούνται σε τμήμα μικρότερο του ενός τρίτου των εισαγωγών που προέρχονται από δεδομένο κράτος μέλος

και αν κατανέμονται χρονικώς κατά τον αρμονικότερο δυνατό τρόπο και στο σύνολο των προϊόντων.

22 Εκτός από το ότι η προηγούμενη έγκριση υπερβαίνει τις ανάγκες ενός τέτοιου ελέγχου, διενεργουμένου κατά το χρονικό σημείο της εισαγωγής, η προϋπόθεση αυτή αντίκειται ομοίως προς το άρθρο 11, παράγραφος 3, εφόσον ισχύει για κάθε εισαγωγή φυτών και δεν περιορίζεται στα προϊόντα που προέρχονται από τρίτες χώρες ή στις σοβαρές ενδείξεις περί μη τηρήσεως της οδηγίας.

23 Κατά συνέπεια, η Ιταλική Δημοκρατία, απαιτώντας προηγούμενη έγκριση για κάθε εισαγωγή φυτών που είναι ευπαθή στη βακτηριώδη φλόγωση (Erwinia amylovora), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 11 της οδηγίας, όπως τροποποιήθηκε με τις οδηγίες 88/572 και 89/339.

**Επί του συμβιβαστού της ιταλικής ρυθμίσεως με την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων**

24 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η προϋπόθεση προηγουμένης εγκρίσεως συνιστά αδικαιολόγητο εμπόδιο στο ενδοκοινοτικό εμπόριο και ότι η προϋπόθεση αυτή συνιστά παράβαση του άρθρου 30 της Συνθήκης, σε συνδυασμό με το άρθρο 10, παράγραφος 1, δεύτερη περίπτωση, του προαναφερθέντος κανονισμού 234/68.

25 Το εν λόγω άρθρο 10 έχει ως εξής:

«Απαγορεύονται στο εσωτερικό εμπόριο της Κοινότητος:

— (...)

— κάθε ποσοτικός περιορισμός ή μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος.»

26 Η Ιταλική Κυβέρνηση παραδέχεται ότι η επίδικη ρύθμιση συνιστά εμπόδιο στις συναλλαγές, αλλά θεωρεί ότι το εμπόδιο δικαιολογείται από τον σκοπό της προφυλάξεως των φυτών (άρθρο 36 της Συνθήκης) και είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο σκοπό: το επίμαχο μέτρο δεν θεσπίζει νέα υποχρέωση, αλλά περιορίζεται στην πρόβλεψη μιας διατυπώσεως προς έλεγχο της τηρήσεως των προϋποθέσεων που θέτει η οδηγία.

27 Συναφώς, αρκεί, με παραπομπή στη σκέψη 20 ανωτέρω, να υπομνησθεί ότι, σε αντίθεση προς τα υποστηριζόμενα από την Ιταλική Κυβέρνηση, η οδηγία θέσπισε ένα συνεπές και ολοκληρωμένο σύστημα μέτρων που μπορούν να εφαρμόζονται προς διασφάλιση της προστασίας των φυτών εντός της Κοινότητας. Οσάκις, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 100 της Συνθήκης, οι κοινοτικές οδηγίες προβλέπουν την εναρμόνιση των μέτρων που είναι αναγκαία για την εξασφάλιση της προστασίας της υγείας των ζώων και των ανθρώπων και εισάγουν διαδικασίες ελέγχου της τηρήσεώς τους, παύει να δικαιολογείται η επίκληση του άρθρου 36, οπότε οι κατάλληλοι έλεγχοι και η λήψη των μέτρων προστασίας θα πρέπει να πραγματοποιούνται στο πλαίσιο που ορίζει η οδηγία εναρμονίσεως (βλ. ιδίως την απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1977, 5/77, Tedeschi, Συλλογή 1977, σ. 475, σκέψη 35, συνοπτική μετάφραση στα ελληνικά). Η ίδια λύση ισχύει όταν μία οδηγία εναρμονίζει τα μέτρα που είναι αναγκαία για την προστασία των φυτών.

28 Υπό τις περιστάσεις αυτές, πρέπει να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, επιβάλλοντας την υποχρέωση προηγουμένης εγκρίσεως για κάθε εισαγωγή των φυτών που είναι ευπαθή στη βακτηριώδη φλόγωση (Erwinia amylovora), παρέβη επίσης τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 30 της Συνθήκης, σε συνδυασμό με το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 234/68.

**Επί των δικαστικών εξόδων**

29 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η Ιταλική Δημοκρατία ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

αποφασίζει:

**1) Η Ιταλική Δημοκρατία, επιβάλλοντας την υποχρέωση προηγούμενης εγκρίσεως για κάθε εισαγωγή φυτών που είναι ευπαθή στη βακτηριώδη φλόγωση (Erwinia amylovora), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει**

**— από το άρθρο 11 της οδηγίας 77/93/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1976, περί των μέτρων προστασίας κατά της εισαγωγής στα**

**κράτη μέλη οργανισμών επιβλαβών για τα φυτά ή τα φυτικά προϊόντα, όπως τροποποιήθηκε με τις οδηγίες 88/572/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 1988, και 89/439/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1989,**

— **και από το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 234/68 του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 1968, περί ιδρύσεως κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των ζώντων φυτών και των προϊόντων της ανθοκομίας.**

**2) Καταδικάζει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.**

Mancini Díez de Velasco Edward

Κακούρης Joliet Schockweiler

Rodríguez Iglesias Kapteyn Murray

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 20 Σεπτεμβρίου 1994.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Προεδρεύων

G. F. Mancini

πρόεδρος τμήματος